

Val av nämndemän vid Egentliga Finlands tingsrätt 2025-2029

Stadsstyrelsen 16.06.2025 § 156

Beredare

Beredningssekreterare Petra Öhman, tfn 040 488 6021
fornamn.efternamn@pargas.fi

Enligt 4 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) väljer kommunfullmäktige nämndemännen för en period som motsvarar fullmäktiges mandatperiod. De nämndemän som väljs ska så rättvist som möjligt representera kommuninvånarnas ålders-, närings- och könsfördelning samt de språkliga förhållandena i kommunen.

En nämndeman ska vara finsk medborgare och bosatt i en kommun inom tingsrättens domkrets. Nämndemannen får inte vara försatt i konkurs, hans eller hennes handlingsbehörighet får inte ha begränsats och han eller hon ska vara att betrakta som lämplig för uppdraget som nämndeman. Den som inte har fyllt 25 år eller som har fyllt 65 år får inte väljas till nämndeman. Den som innehar en tjänst vid en allmän domstol eller vid Brottsförklaringsmyndigheten eller som i sin tjänst utför utsökningsuppgifter, förundersökning av brott eller tull- eller polisbevakning får inte vara nämndeman, inte heller en åklagare, advokat eller någon annan som yrkesmässigt bedriver advokatverksamhet (2 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna).

Enligt 1 § 2 mom. i lagen om nämndemän vid tingsrätterna tillämpas bestämmelserna i kommunallagen på val av nämndemän. Enligt 79 § i kommunallagen (410/2015) kvarstår en förtroendevald i sitt uppdrag under den tid för vilken han eller hon har valts och även därefter, tills någon annan har valts till uppdraget.

Föredragande

Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige väljer två nämndemän vid Egentliga Finlands tingsrätt för perioden 2025-2029.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Efter fullmäktiges beslut: De valda, Egentliga Finlands tingsrätt

Stadsstyrelsen 15.09.2025
425/00.04.00/2025

Beredare

Beredningssekreterare Petra Öhman, tfn 040 488 6021
fornamn.efternamn@pargas.fi

Domstolsverket fastställde antalet nämndemän vid tingsrätterna 20.5.2025 (DV/303/2025). För Pargas stad fastställdes antalet till fyra (4), det vill säga två flera än under föregående period.

Vid bedömningen av antalet har Domstolsverket beaktat hur mål och ärenden som avgörs i nämndemannasammansättning har utvecklats. Enligt Domstolsverket har dessa ärenden ökat med cirka en fjärdedel vid tingsrätterna från 2021 till 2025.

Enligt 4 § i lagen om nämndemän väljer kommunfullmäktige nämndemännen för en tid som motsvarar kommunfullmäktiges mandattid. Mandattiden för de nuvarande nämndemännen upphör när kommunfullmäktige har valt nya nämndemän och valen har vunnit laga kraft.

Domstolsverket fäster fullmäktigegruppernas och nämndemannakandidaternas uppmärksamhet vid några ställningstaganden och omständigheter som har lyfts fram vid bedömningen av nämndemannasystemets funktion och trovärdighet.

- Grundlagsutskottets synpunkter: Vid valet av nämndemän ska nämndemännens domaruppgift betonas. Nämndemannen är inte en kommunal förtroendevald med politisk fullmakt, utan han eller hon ska vara oberoende. I detta avseende har fullmäktigegrupperna ett särskilt ansvar. Detsamma gäller att de som väljs till nämndemän är beredda att sköta sina uppgifter under hela mandatperioden. Med beaktande av nämndemännens uppgift och ställning som ledamöter av domstolen ska partierna inte kräva att de som väljs till nämndemän förbinder sig att betala den s.k. partiskatten på sitt sammanträdesarvode.
- Jävsfrågor: Det har visat sig att jävsfrågor ofta är aktuella i synnerhet då t.ex. ledamöter i kommunstyrelsen eller i samkommunens styrelse är nämndemän. Domstolsverket anser att man bör förhålla sig reserverat till att kommunala förtroendevalda med hög ställning eller riksdagsledamöter väljs till nämndemän.
- Valet av nämndemän: En nämndeman ska vara finsk medborgare och bosatt i en kommun inom tingsrättens domkrets. Nämndemannen får inte vara försatt i konkurs, hans eller hennes handlingsbehörighet får inte ha begränsats och han eller hon ska vara att betrakta som lämplig för uppdraget som nämndeman. Nämndemannakandidaterna ska göras uppmärksamma på lämplighetsvillkoren. De nämndemän som väljs i kommunen ska så rättvist som möjligt representera kommuninvånarnas ålders-, närings- och könsfördelning samt de språkliga förhållandena i kommunen. Fullmäktige ska se till att de som väljs till nämndemän har tillräckliga språkkunskaper för att kunna sköta uppdraget.
- Redogörelse för bindningar: Enligt 5 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna ska en nämndeman innan han eller hon inleder uppdraget och under den tid uppdraget pågår lämna tingsrätten en redogörelse enligt 11 kap. 12 § i domstolslagen (2016/673) för sina bindningar.

Ställningstagandena och omständigheterna är utförligare beskrivna i Domstolsverkets beslut som finns som kompletterande material.

Kompletterande material Domstolsverkets beslut DV/303/2025: Fastställande och ändring av antalet nämndemän

Föredragande Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige väljer fyra (4) nämndemän till Egentliga Finlands tingsrätt för perioden 2025-2029. Beslutet justeras omedelbart.

Beslut**Delgivning**

Efter fullmäktiges beslut: De valda, Egentliga Finlands tingsrätt
